ARALING PANLIPUNAN GRADE 3

Panuto: Basahin at unawain ang bawat pahayag. Piliin ang titik ng tamang sagot.

Ang Mapa ug Mga Simbolo Niini

Ang mapa usa ka patag nga grapikong representasyon sa usa ka lugar, tibuok o kabahin lang nga nagpakita sa kinaiya, mga lungsod, kabisera, mga dalan ug uban pa. Migamit ang mapa og lainlaing mga simbolo. Mahimo kining usa ka karakter, sulat, porma, kolor o hulagway.

Ang porma sa tubig sama sa sapa, dagat, lawa, ug bukal, aduna kini managlahi nga simbolo ug kahulugan. Ang porma usab sa yuta sama sa bukid, patag, bulkan, bungtod ug walog o lambak managlahi usab ang simbolo niini ug kahulugan. Mao usab ang mga dakbalay ug uban pang edipisyo o estruktura nga makita sa palibot.

- 1. Unsa ang kahulugan sa mga simbolo sa mapa?
  - A. Naghatag og impormasyon nga gipakita sa mapa
  - B. Naghisgot sa pagpasigarbo sa lugar
  - C. Naghulagway sa maanindot nga lugar
  - D. Nagpakita sa kabililhon sa usa ka mapa
- 2. Unsa ka importante ang simbolo sa mapa?
  - A. Makita ang maanindot nga talan-awon
  - B. Matoltolan og dali ang usa ka lugar
  - C. Maghatag og maayong kinaiyahan
  - D. Mahibaloan kun asa ka nagpuyo

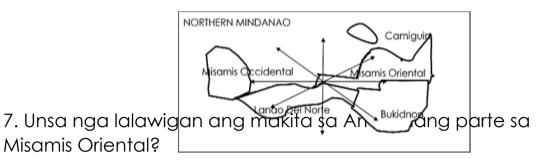
4. Unsa ang impormasyon nga gipakita sa simbolo nga
A. busay
B. kabalayan
C. kadagatan
D. kalasangan
5. Unsa ang mapa?
A. Usa ka patag nga hulagway sa usa ka lugar
B. Mga simbolo nga nagpakita sa usa ka lokasyon
C. Lugar diin nagpuyo ang mga tawo
D. Maanindot nga lugar sa usa ka nasud
6. Hain niini nga simbolo diin nagpasalamat ug nag-ampo ang
mga tawo? A. ———————————————————————————————————
A B. P. C D. A.
Ang Nahimutangan sa Mga Probinsiya sa Rehiyon X
Ang usa ka pamaagi para mahibaloan ang nahimutangan sa
usa ka lugar o butang mao ang batayang direksiyon. Ang direksiyon maoy gatudlo kung asa ang nahimutangan sa usa ka lugar o butang. Adunay

mga mapa nga ingon niini ang gigamit nga talamdan. Compass rose ang tawag niini. Nagpunting kini sa Amihanan (A). Sidlakan (S) ang naa sa tuo niini ug Kasadpan (K) ang sa wala. Samtang Habagatan (H) ang kaatbang sa Amihanan. Mao kini ang mga Kardinal o unang direksiyon.

Mao kini ang mapa sa Rehiyon X:

3. Hain sa mosunod ang simbolo sa usa ka bukid?

A. / B. . C.

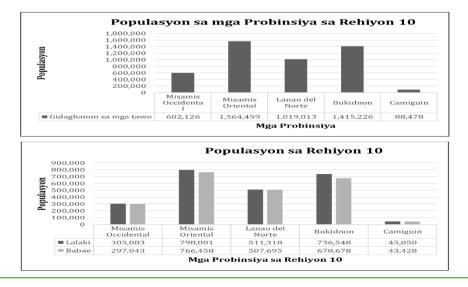

- A. Agusan del Norte
- B. Bukidnon
- C. Camiguin
- D. Misamis Occidental
- 8. Unsa nga lokasyon nahimutang ang Bukidnon?
  - A. Sa Amihanang bahin sa Misamis Oriental
  - B. Sa sidlakang bahin sa Misamis Oriental
  - C. Sa habagatang bahin sa Misamis Oriental
  - D. Sa kasadpang bahin sa Misamis Oriental
- 9. Kung ang Agusan del Norte anaa sa sidlakan sa Misamis Oriental, unsa man nga probinsiya ang anaa sa kasadpang bahin niini?
  - A. Bukidnon
  - B. Camiguin
  - C. Lanao del Norte
  - D. Misamis Occidental
- 10. As a nahimutang ang Misamis Oriental?
  - A. Sa amihang bahin sa Bukidnon
  - B. Sa kasadpang bahin sa Bukidnon

- C. Sa amihang bahin sa Misamis Occidental
- D. Sa kasadpang bahin sa Camiguin
- 11. Unsa ang laing tawag o pulong sa Unang Direksiyon?
  - A. North Arrow
  - B. Bisinal na Direksiyon
  - C. Ordinal na Direksiyon
  - D. Kardinal na Direksiyon
- 12. Kada mapa adunay simbolo nga kanunay nagtudlo sa unsa nga direksiyon?
  - A. Amihanan
  - B. Habagatan
  - C. Kasadpan
  - D. Sidlakan

Unsa ang Populasyon?

Ang populasyon mao ang kadaghanon sa mga tawo nga nagpuyo sa usa ka lugar. Ang matag komunidad, siyudad o probinsiya adunay managlahi nga gidaghanon sa mga tawo nga nagpuyo niini. Aron sayon nga masabtan ug makumpara sa populasyon sa mga lugar, gamiton nato ang mapa ug bar graph sa populasyon.

- 13. Kon ikaw nagpuyo sa probinsiya nga ikaduha sa adunay pinakagamay nga populasyon, unsa nga probinsiya kini?
  A. Bukidnon
  - - . .
  - B. Camiguin
  - C. Misamis Occidental
  - D. Misamis Oriental
- 14. Unsa ang hinungdan nga daghan man ang gustong magpuyo sa Misamis Oriental?
  - A. Adunahan ang nagpuyo dinhing dapita
  - B. Daghang trabaho ang masudlan dinhi
  - C. Maayuhon ang mga lumulupyo dinhi
  - D. Nindot ang palibot sa maong probinsiya
- 15. Ikumpara ang kadaghanon sa mga babae sa probinsya sa Camiguin, Lanao del Norte ug Misamis Occidental, asa ang adunay pinakadaghan ug mga babae nga lumulupyo?
  - A. Bukidnon
  - B. Camiguin
  - C. Lango del Norte
  - D. Misamis Occidental
- 16. Unsa ang probinsya nga adunay daghang mga lalaki nga lumulupyo?
  - A. Bukidnon

- B. Camiguin
- C. Misamis Occidental
- D. Misamis Oriental
- 17. Unsa ang kahulugan sa pulong nga populasyon?
  - A. Kadaghanon sa mga balay nga natukod sa usa ka lugar
  - B. Kadaghanon sa mga gambalay nga anaa sa usa ka lugar
  - C. Kadaghanon sa mga tawo nga nagpuyo sa usa ka lugar
  - D. Kadaghanon sa mga hayop nga nagpuyo sa usa ka lugar
- 18. Unsa ang tawag sa Rehiyon X?
  - A. Habagatang Mindanao
  - B. Amihanang Mindanao
  - C. Sidlakang Mindanao
  - D. Kasadpang Mindanao

Pisikal na Kinaiya sa Rehiyon X

Ang Rehiyon X Amihanang Mindanao naglangkob sa lima ka probinsya. Mao kini ang Camiguin, Misamis Occidental, Misamis Oriental, Lanao del Norte ug Bukidnon. Niining mga probinsya nagahulagway kabahin sa mga porma sa tubig ug yuta nga nasakop niini. Adunay probinsiya nga duol sa baybayon. Aduna usab mga inilang katubigan, kasapaan, tuburan ug busay. Ang Bukidnon lamang ang probinsiya nga walay dagat sa Rehiyon. Adunay mga bulkan usab ang ubang probinsiya sama sa Camiguin.

- 19. Ngano man nga giila ang Isla Camiguin sa tawag nga "The Island Born of Fire"?
  - A. Tungod kay naporma kini sa pagboto sa bulkan ug

- paglihok sa yuta
- B. Tungod kay daghang prutas nga lanzones dinhing dapita
- C. Tungod kay gilibutan kini og dagat
- D. Tungod kay isla kini ngaa nagkalayo
- 20. Hain niini ang naghulagway sa probinsiya sa Bukidnon?
  - A. Usa kini ka baybayon
  - B. Usa kini ka bulkan
  - C. Usa kini ka patag
  - D. Usa kini ka talampas
- 21. Hain niining mosunod ang adunay pinakataas nga busay nga makita sa probinsiya sa Lanao del Norte?
  - A. Katigbawasan Falls
  - B. Maria Cristina Falls
  - C. Sagpulon Fallas
  - D. Tinago Falls
- 22. Asa nga probinsiya makita ang Mt. Malindang?
  - A. Bukidnon
  - B. Camiguin
  - C. Misamis Occidental
  - D. Misamis Oriental
- 23. Haing probinsiya sa rehiyon nga adunay pinakadaghan nga bukid?
  - A. Bukidnon
  - B. Camiguin
  - C. Misamis Occidental
  - D. Misamis Oriental
- 24. Unsa ang tawag sa Lanao del Norte?
  - A. The Land of Beauty and Bounty
  - B. The Land of Good Life
  - C. The Land of Pine
  - D. The Land of Promise

Panaghiusa sa Porma sa Yuta ug Tubig

Ang mga porma sa tubig ug yuta daghan og ikahatag nga mga kinahanglanon sa mga tawo sa matag adlaw. Sama sa mga produkto, mineral, ug mga kagamitan. Ang mga porma sa tubig ug yuta mahimo usab kini nga basihan alang sa usa ka kapaninguhaan sa mga lumulopyo. Ug kini naghatag ug impormasyon sa usa ka lugar. Ang mga bahandi sa atong probinsya o rehiyon mao ang mga butang nga makuha sa mga porma sa tubig ug yuta. Daghan pa ang kapuslanan niini sa atong panginabuhian.

- 25. Ngano man nga mahinungdanon kanato ang mga porma sa yuta ug tubig sa rehiyon?
  - A. Makuhaan og mga panginahanglanon
  - B. Maligoan kini sa tanan
  - C. Mapuy-an sa mga hayop
  - D. Matukuran og mga balay
- 26. Unsay hinungdan nga mosakay man kita og barge kung moadto sa probinsiya sa Camiguin?
  - A. Tungod kay moagi kita sa busay
  - B. Tungod kay moagi kita sa dagat
  - C. Tungod kay moagi kita sa lanaw
  - D. Tungod kay moagi kita sa sapa
- 27. Unsa ang mahitabo sa nagkahiusang porma sa tubig ngadto sa mga tawo sa palibot?
  - A. Mahimong labayanan kini sa sagbot
  - B. Makadaot kini sa mga tawo
  - C. Makahatag kini og panginabuhian
  - D. Makamugna og kagubot sa tanan

- 28. Unsa nga kabukiran ang nagdugtong sa mga lugar sa Misamis Occidental ug mga silingan niini nga mga probinsiya sa Zamboanga del Sur ug Zamboanga del Norte?
  - A. Mt. Dulang-dulang
  - B. Mt. Hibok-hibok
  - C. Mt. Malindang
  - D. Mt. Kitanglad
- 29. Haing porma sa yuta ang nagdugtong sa Bukidnon ug Agusan del Sur?
  - A. Bukid sa Kimangkil
  - B. Bukid sa Kitanglad
  - C. Bukid sa Malindang
  - D. Bukid sa Pantaron
- 30. Unsang dagata ang nagdugtong sa mga probinsiya sa atong rehiyon?
  - A. Bohol Sea
  - B. Macajalar Sea
  - C. Panguil Bay
  - D. Philippine Sea

Lugar na Sensitibo sa Peligro

Ang Rehiyon 10 adunay mga lugar nga bukid, bungtod, pangpang, patag, ug kadagatan. Aduna pod kini isla. Basi sa lokasyon ug topograpiya, adunay mga lugar nga sensitibo sa peligro, pareha sa kalamidad. Sa bagyong Sendong na ang probinsya sa Bukidnon ug Misamis Oriental ang naapektuhan.

Adunay mga peligro nga dala sa natural nga mga kalamidad nga moabot sa atong nasud. Adunay mga dapit sa atong nasud nga agianan sa daghang bagyo. Makasinati usab kita ug mga paglihok sa yuta nga dili nato mahibalo-an kung kanus a kini, busa gikinahanglan nga atong masayran maila ug matoltulan kini nga mga lugar.

Kinahanglan gayud nga matun-an ang Landslide Prone Area Map, ang Flood Hazard Map, Fault Line Map, ug ang Typhoon Hazard Map aron mahibaw-an ang mga nga peligro ug sensitibo nga lugar.

- 31. Sa Landslide Prone Area Map sa rehiyon, unsa nga probinsiya ang mubo og kahigayunan nga moguho?
  - A. Bukidnon
  - B. Camiguin
  - C. Lanao del Norte
  - D. Misamis Oriental
- 32. Unsa nga probinsiya ang may posibilidad sa paghugno sa yuta?
  - A. Bukidnon
  - B. Camiauin
  - C. Lanao del Norte
  - D. Misamis Oriental
- 33. Ang inyong lugar taas ang kahigayunan sa pagbaha. Unsa ang imong buhaton kung naay umaabot nga bagyong nadungog nimo sa radyo?
  - A. mag-adto sa silingan ug magdula
  - B. mangagda nga mangandam
  - C. magpadayon sa gibuhat sa balay
  - D. magpakabaliwala sa balita
- 34. Hain niining mosunod ang nagpakita sa mahimong pagpangandam sa inyong pamilya alang sa umaabot nga mga kalamidad?
  - A. pagsemento sa mga kanal ug dalan
  - B. pagpataod og dugang andana sa inyong balay
  - C. pagpananom og mga kahoy daplin sa sapa
  - D. pag-andam og mga tambal, delata, flashlight sa usa ka bag inkaso mag-evacuate
- 35. Hain nga mapa ang naghatag og giya aron mahibaloan ang lugar nga adunay tsansa sa pagguho sa yuta?
  - A. Fault Line Map
  - B. Flood Hazard Map
  - C. Landslide Prone Area Map

D. Resource Map

- 36. Hain nga natural nga kalamidad ang mahitabo kung kusog ang ulan ug kalit ang pagtaas sa tubig sa mga kabalayan?
  - A. baha
  - B. bagyo
  - C. linog
  - D. sunog

Maalamom ug Dili Maalamon nga Pagdumala sa Kapanguhaan Adunay maalamon ug dili maalamon nga paagi sa pagdumala sa mga kapanguhaan (natural resources) sa kaugalingon nga probinsya ug rehiyon.

Kinahanglan nga makat-unan kung unsa nga paagi sa pagdumala sa tukma ang Natural nga mga Kapanguhaan, mahinungdanon ang pagbuhat niini, ug mahibaloan ang mga paagi para sa pagpalambo sa ekonomiya sa kaugalingon nga mga lalawigan, ug sa maalamon nga paggamit sa mga natural nga mga kapanguhaan.

- 37. Hain sa mosunod na pahayag ang nagpakita og saktong pagdumala sa mga natural nga kapanguhaan?
  - A. kanunay nga pagputol sa kahoy sa mga kalasangan
  - B. pagpangubkob sa yuta nga walay pagtugot
  - C. pagpugong sa polusyon sa pagmina
  - D. sobrang paggamit sa mga kemikal ug abono sa uma
- 38. Sa imong hunahuna, angay ba nga ampingan ug hatagan og importansiya ang mga natural nga kapanguhaan sa atong rehiyon?
  - A. Oo, tungod kay makahatag kini og kalisod sa mga tawo
  - B. Oo, tungod kay makapalambo ug makapalig-on kini sa panginabuhi sa rehiyon
  - C. Dili, tungod kay mabuhi lang man kita bisan wala kini
  - D. Dili, tungod kay malagas lang gihapon kini

- 39. Kung may katungdanan ka sa inyong barangay, unsa nga balaod ang angay nimong ipasunod sa imong katawhan aron mapreserba ang natural nga kahinguhaan sa rehiyon?
  - A. Angkunon ang mga tinubdan sa sapa alang sa kaugalingong humayan
  - B. Gamiton tanan ang mga minerales sa pagtukod og mga Negosyo
  - C. Magtinabangay sa pag-alima sa mga kalasangan ug Katubigan
  - D. Pagtugot sa mas daghang mga minahan sa rehiyon alang sa dugang nga paninabuhian
- 40. Isip usa ka presidente sa Supreme Elementary Learner Government (SELG) sa inyong eskwelahan, unsa ang imong pinakamaayong buhaton aron makumbinsi ang mga tinun-an sa paglabay sa ilang basura sa insaktong lugar?
  - A. Hatagan og poster ang matag tinun-an bahin sa saktong paglabay sa mga basura
  - B. Makigmiting sa mga presidente sa matag grado para mapasabot ang importansiya niini
  - C. Pagbutang og mga basurahan sa mga importanteng lugar
  - D. Paghatag og premyo sa pinakalimpiyo nga klasrum
- 41. Unsa ang tawag sa mga butang gikan sa kalibutan nga gigamit sa pagsuporta sa kinabuhi ug matagbo ang panginahanglanon sa katawhan?
  - A. Natural nga Buluhaton
  - B. Natural nga Disenyo
  - C. Natural nga Kinaiya
  - D. Natural nga Panguhaan
- 42. Unsa ang gipakita sa hulagway nga nakatabang sa pagpalambo sa palibot?

- A. Ang insaktong paggamit sa pestisidyo
- B. Pagpreserba sa mga kahoy ug hayop sa kalasangan
- C. Pagputol sa punuan nga hamtong na
- D. Pagtangtang sa mga basura sa kanal, sapa o dagat

Probinsiya Ko, Estorya Mo

Ang mga estorya sa mga inilang lugar sa atong nasud, ilabi na gayud ang atong kaugalingong rehiyon ug mga probinsya niini, kinahanglan tagaan nato og importansya. Atong susihon ang mga makasaysayang lugar nga nagalangkob niini aron atong mahibal-an ug ma-istorya usab sa uban.

- 43. Unsa ang nahitabo tali sa mga sundalong Pilipino ug sundalong Amerikano sa Macahambus Cave?
  - A. adunay dula
  - B. adunay engkwentro
  - C. adunay kasaulogan
  - D. adunay pakigsabot
- 44. Unsa ang hinungdan sa pagkaunlod sa Sunken Cemetery sa Camiguin?
  - A. Tungod sa bagyo nga nahitabo
  - B. Tungod sa kusog nga linog
  - C. Tungod sa pagbaha sa probinsiya
  - D. Tungod sa pagboto sa bulkan
- 45. Hain sa mosunod nga lugar makita ang ikaduhang pinakadako nga Bamboo Pipe Organ sa Pilipinas?
  - A. Dahilayan Forest Park
  - B. Macahambus Cave
  - C. Ozamis Cathedral
  - D. Sunken Cemetery

- 46. Unsa ang nahimong popular o sikat nga langob sa Misamis Oriental?
  - A. Dahilayan Forest Park
  - B. Macahambus Cave
  - C. Ozamis Cathedral
  - D. Sunken Cemetery
- 47. Unsa ang gipasabot sa ngalan sa probinsiya sa Bukidnon?
  - A. Ang mga tawo nagpuyo sa bukid
  - B. Ang mga tawo nagpuyo sa dagat
  - C. Ang mga tawo nagpuyo sa kadagatan
  - D. Ang mga tawo nagpuyo sa patag
- 48. Asa naggikan ang ngalan sa Camiguin?
  - A. Sa usa ka isda
  - B. Sa usa ka kahoy
  - C. Sa usa ka mananap
  - D. Sa usa ka tawo

Ang Mga Kabag-ohan sa Probinsiya

Sa matag panahon nga lumalabay nahiuyon kini sa mga panghitabo sa usa ka lugar. Kini nagdala ug usa ka kabag-ohan sa kasaysayan. Kung unsa man kini nga kabag-ohan, sigurado nga nagpabilin kini nga mabulawanon sa huna huna sa matag lungsuranon.

Mga kabag-uhan nga nahitabo sa probinsya o rehiyon:

Kabag-ohan sa pisikal o estruktura- Naghisgot kini sa kabag-ohang pisikal nga aspekto sa usa ka lugar o ang karakter sa kasaysayan sa usa ka lugar.

Mga kabag-ohan sa ekonomiya- Ang ekonomiya mao ang mga kalihokan sa paghimo ug pagkonsumo nga nagpamatuod kung unsa ang kakulangon sa mga kapanguhaan.

Kabag-ohan sa palibot- Ang kabag-ohan sa palibot naglangkob sa pisikal nga estruktura.

49. Lantawa ang hulagway. Unsa ang kabag-ohan nga gipakita sa probinsiya kaniadto ua karon?

kaniadto karon

- A. Kabag-ohang Pisikal
- B. Kabag-ohang Ekonomiya
- C. Kabag-ohan sa Palibot
- D. Kabag-ohan sa Katilingban
- 50. Unsang kabag-ohan kung dagko, nindot ug moderno nga mga dakbalay ug mga tindahan sa probinsiya?
  - A. Kabag-ohang Ekonomiya
  - B. Kabag-ohang Katilingban
  - C. Kabag-ohan sa Palibot
  - D. Kabag-ohan sa Pisikal
- 51. Unsa ang gihisgutan nga kabag-ohan sa Pagbag-o sa Katilingban?
  - A. Aspekto sa usa ka lugar ug karakter sa kasaysayan
  - B. Kabag-ohan mahitungod sa kinaiyahan
  - C. Kabag-ohan nga may kalabutan sa sosyalidad
  - D. Kalihukan sa paghimo ug pangkunsumo
- 52. Unsa ang gihisgutan nga kabag-ohan sa pagbag-o sa Pisikal o Estruktura?
  - A. Aspekto sa usa ka lugar ug karakter sa kasaysayan
  - B. Kabag-ohan mahitungod sa kinaiyahan
  - C. Kabag-ohan nga may kalabutan sa sosyalidad
  - D. Kalihukan sa paghimo ug pangkunsumo
- 53. Unsang kabag-ohan ang naghisgot mahitungod sa pisikal nga aspekto sa usa ka lugar o karakter sa kasaysayan sa usa ka lugar kung maayo ba kini o dili?
  - A. Kabag-ohang Ekonomiya
  - B. Kabag-ohang Katilingban
  - C. Kabag-ohan sa Palibot

D. Kabag-ohan sa Pisikal

- 54. Unsang kabag-ohan ang naghisgot sa kalihukan sa paghimo ug pagkunsumo nga nagmatuod kung unsa ang kakulangon sa mga panguhaan?
  - A. Kabag-ohang Ekonomiya
  - B. Kabag-ohang Katilingban
  - C. Kabag-ohan sa Palibot
  - D. Kabag-ohan sa Pisikal

Ang Ka-importante sa Makasaysayong Lugar sa Probinsiya

makasaysayanong mga panghitabo probinsiya sa rehiyon 10 kinahanglan nga atong mahibaloan ug matun-an sa kinasingkasing aron masabtan nato ang mga panghitabo nga atong nasinati sa atong probinsiya. Kung mas nahibaloan nato kini, magahatag kini og dalan kung diin masabtan pag-ayo ang mga nangahitabo sa pamuyo sa mga tawo karong panahuna. Hingpit nga maila ang usa ka lugar sa syudad ug rehiyon nga adunay makasaysayanon nga lugar ug mahinungdanong hitabo nahinabo dinhi. maa nga Daghang mga istorya sa mga makasaysayanon nga lugar ug hitabo nga nahinabo sa mga syudad ug lungsod sa atong rehiyon. Mahimo'g may kalabotan sa karon nga kinabuhi sa usa ka makasaysayanon nga lugar o hitabo pinahiuyon sa imong kasinatian niini.

- 55. Unsang monumento nga gihimo aron sa paghatag og pag-ila sa mga lokal nga bayani sa Bukidnon?
  - A. Ereccion de Pueblo Monument
  - B. Gaston Park
  - C. Rizal Park
  - D. Sunken Cemetery
- 56. Unsang makasaysayang lugar sa Camiguin nga adunay dako nga nagpatim-aw nga krus?
  - A. Gaston Park
  - B. Layawan River

- C. Mt. Kitanglad
- D. Sunken Cemetery
- 57. Hain sa mosunod ang nakadawat ug pasidungog nga pinakahinlo nga suba sa Pilipinas niadtong tuig 2002?
  - A. Gaston Park
  - B. Layawan River
  - C. Mt. Kitanglad
  - D. Sunken Cemetery
- 58. Hain ang pinakauna nga plaza sa Cagayan de Oro?
  - A. Gaston Park
  - B. Plaza de los Heroes
  - C. Ereccion de Pueblo Monument
  - D. Mt. Kitanglad
- 59. As a nag-opisina ang mga opisyales sa gobyerno sa atong rehiyon?
  - A. City Hall
  - B. Kapitolyo
  - C. Merkado
  - D. Sementeryo
- 60. Unsa ang Plaza de los Heroes sa kasaysayan?
  - A. Usa ka makasaysayang lugar sa Camiguin nga giila nga adunay buhi nga bulkan
  - B. Usa ka monumento nga gihimo sa pagpahinumdum sa pagkahimugso sa Malaybalay, Bukidnon
  - C. Usa ka monumento nga gitukod isip pasidungog sa mga lokal nga mga bayani sa Cagayan de Oro
  - D. Usa sa pinakanindot ug limpiyo nga suba nga makita sa Rehiyon

Ang Simbolo sa Kaugalingong Probinsiya

Ang selyo sa usa ka lugar, adunay nagkalain-laing mga timailhan. Kini nagpakita sa mga produkto ug mga butang nga makit-an dinhi ug nagpahayag sa iyang pagkapareho ug kalainan sa uban.

Ania ang larawan sa ilang simbolo/selyo ug mga timailhan. Unsay imong namatikdan sa matag usa kanila?

- 61. Makita sa opisyal nga simbolo sa Lanao del Norte ang langgam. Unsa ang gisimbolo niini?
  - A. Ang Lanao del Norte adunay kalinaw ug panaghiusa
  - B. Dili pwede dakpon ang mga langgam
  - C. Langgam ang ilang paboritong sud-an
  - D. Naa sa Laanao nagpuyo ang mga kalapati
- 62. Unsa ang gisimbolo sa baka nga anaa sa opisyal nga simbolo sa Bukidnon?
  - A. industriya sa baka
  - B. industriya sa humay
  - C. luag nga kapatagan
  - D. luag nga kapinyahan
- 63. Unsa ang kahulugan sa simbolo nga mais sa selyo sa Misamis Occidental?
  - A. daghan gipanghatag nga mais ang probinsiya
  - B. daghang tanum nga mais sa probinsiya
  - C. mais ang kinaon sa mga tawo
  - D. nagsimbolo kini sa paglaum

- 64. Unsa ang kahulugan sa adlaw nga selyo sa Misamis Oriental?
  - A. Daghang buluhaton ang mahimo sa adlaw
  - B. Nagpakita sa kalandag sa adlaw
  - C. Nagsimbolo sa bag-ong paglaum
  - D. Maanindot ang sidlak sa adlaw
- 65. Hain ang usa nga nagsimbolo sa Bukidnon?
  - A. Lanzones
  - B. Lubi
  - C. Mangga
  - D. Pinya
- 66. Hain nga probinsiya nga adunay simbolo sa tanum nga lanzones ang selyo niini?
  - A. Bukidnon
  - B. Camiguin
  - C. Misamis Occidental
  - D. Misamis Oriental

Simbolo ug Timailhan sa Usa ka Probinsiya: Kalainan ug Kapareha

Ang matag simbolo ug mga timailhan sa usa ka lalawigan, nagpahayag, nagpaila ug nagpakita sa ilang pagkapareho ug kalainan sa uban.

Kun lantawa ang mga selyo sa matag lalawigan. Makita niini ang mga simbolo sa matag usa.

Lalawigan	Mga Simbolo sa Matag Usa
Lanao del Norte	lubi, lawod, Gov. Arsenio A. Quibranza, Provincial Government Center
Bukidnon	pinya, mais, humay, tubo ug baka
Camiguin	Busay, mais, lanzones, Mt. Hibok-Hibok , kahoy nga

	Kamagong, ang selyo niini pormang kwadrado ug dalag ang kolor.
Misamis Occidental	Mais, lubi, lawod, Ang porma sa selyo lingin, adunay kolor nga lunhaw ug pula.
Misamis Oriental	Adlaw, langgam, bulkan

- 67. Unsa nga mga probinsiya ang adunay pareha o susama nga simbolo?
  - A. Bukidnon ug Misamis Occidental
  - B. Camiguin ug Lanao del Norte
  - C. Lanao del Norte ug Misamis Oriental
  - D. Misamis Occidental ug Misamis Oriental
- 68. Ang Camiguin adunay simbolo nga busay sa selyo ug ang Lanao del Norte aduna usab simbolo nga lawod. Unsa ang kaparehasan niini?
  - A. Abunda kini sa bahandi sa tubig
  - B. Adunay panaghiusa ang mga probinsiya
  - C. Duol ra ang ilang nahimutangan
  - D. Pareho sila nga probinsiya sa Rehiyon X
- 69. Unsa nga produkto gibantog ang Lungsod sa Oroquieta sa Misamis Occidental?
  - A. baka
  - B. humay
  - C. lanzones
  - D. lubi
- 70. Hain nga nag-unang produkto ug importante nga panginabuhian sa probinsiya sa Camiguin?
  - A. baka
  - B. humay
  - C. lanzones
  - D. lubi

- 71. Unsa ka importante sa simbolo sulod sa selyo sa usa ka probinsiya?
  - A. Dinhi mapaila ang mga nag-unang produkto sa probinsiya
  - B. Dinhi mailhan unsa ang sikat nga pangulo sa probinsiya
  - C. Dinhi makita ang timailhan sa usa ka probinsiya
  - D. Dinhi makita ang kinaiyahan nga anaa sa probinsiya
- 72. Unsa ang simbolo nga anaa sa selyo sa lanao del Norte ug Misamis Occidental?
  - A. lanzones
  - B. lubi
  - C. mais
  - D. pinya

Himno sa Probinsiya

Ang unod sa opisyal nga himno o kanta sa imong probinsiya ug ang mga alampat o arts, nagpaila sa imong kaugalingong probinsiya ug rehiyon.

Ang mga probinsiya sa atong rehiyon adunay nagkalain- laing alampat sama sa kanta ug sayaw nga gikan mismo sa lalawigan apan wala na kini nailhan sa uban ilabi na sa bag-ong henerasyon tungod sa modernong panahon og mga modernong pamaagi sa pagkinabuhi.

Pinaagi sa pagkat-on, imong mapasigarbo ug mahatagan ug bili ang opisyal nga himno ug ang mga alampat sa probinsiya tungod kay nagsimbolo kini sa imong yutang gigikanan.

- 73. Ang Kahak Ha Banuwa ang opisyal nga himno sa Bukidnon. Ngano nga gisulat man kini?
  - A. Aron daghan ang magtukod og balay niining dapita
  - B. Aron ipakita sa uban nga kini dako ug nindot nga probinsiya
  - C. Aron mahatagan og bili ang kaanyag ug kaabunda sa palibot

- D. Aron mahinloan ug matamnan ang palibot niini
- 74. Unsaon nimo mapakita ang paghatag og bili sa mga alampat o arts sa imong probinsiya?
  - A. Ingnon ang mga tawo nga nindot ang alampat
  - B. Isaulog kini kada tuig sa probinsiya
  - C. Mag-drawing og nindot nga mga kahoy
  - D. Magsayaw-sayaw sa kadalanan uban sa mga higala
- 75. Hain niining festival ang gisaulog sa Tudela, Misamis Occidental sa unang adlaw sa Enero diin ang mga moapil niini magsuot og maskara nga hadlok?
  - A. Binalbal Festival
  - B. Diyandi Festival
  - C. Kaamulan Festival
  - D. Kaliga Festival
- 76. Unsa nga instrumentong pangmusika ang gihimo sa sulod sa simbahan nga nahuman kaniadtong Mayo 31, 1967?
  - A. bamboo pipe organ
  - B. drum
  - C. gitara
  - D. orchestra
- 77. Unsa nga pulong naggikan ang Kaamulan Festival sa Bukidnon?
  - A. amul
  - B. balbal
  - C. kaalam
  - D. ulan
- 78. Unsa ang gipasabot sa pulong nga balbal diin naggikan ang Binalbal Festival sa Tudela, Misamis Occidental?
  - A. kupo
  - B. maligno
  - C. rebolto
  - D. tribu

Ang Bayani sa Kaugalingong Probinsiya

Ang matag lalawigan adunay mga talagsaon nga tawo nga angay ipasigarbo. Kini sila nga tawhana naila tungod sa ilang mga maayong nabuhat pinaagi sa pagpaningkamot nga makab – ot ang kalinaw ug kahapsay sa ilang lugar. Sila ang mga gitawag nga mga bayani.

Ang bayani gidayeg tungod sa ilang kaisog, nahimo, ug maayong kinaiya. Uban kanila nagbuhis sa kaugalingong kinabuhi aron pagpanalipod sa kaugalingong nasud. Aduna usab nga bisan wala nagbuhis og kinabuhi, gitudlo o gitawag nga bayani tungod sa pagtabang sa uban ug nagpauswag sa kaugalingong probisya o rehiyon, ug nakahatag ug garbo sa lain-laing larangan sama sa musika, sayaw, eskultura, sining at panitikan. Ang kabayanihan dili lamang sa pagbuhis sa kaugalingong kinabuhi, kundili ang paghimo og mga buhat o butang nga makaayo sa uban ug sa nasud.

Ang pagbuhis sa ilang kinabuhi, pagtabang sa isig katawo ilabi na sa panahon sa kalamidad, mga sayon nga buluhaton nga makatabang para sa kaayuhan sa usa ka barangay ug lugar ang makapamatuod nga maski ang usa ka ordinaryong tao mahimo siyang usa ka bayani.

Isip usa ka bata, mahimo usab ikaw nga usa ka bayani sa imong pamilya, tulunghaan, barangay o mismo sa inyong lugar sa umaabot nga panahon.

- 79. Unsa ang nakapahimo nga bayani ni Aris Canoy Espinosa?
  - A. paghatag og maayong edukasyon sa kabataan
  - B. paghatag og panginabuhian sa katawhan
  - C. pagsalbar sa kinabuhi sa mga kabataan
  - D. pagtabang sa pagpananom sa kabukiran
- 80. Unsa ang maayong nabuhat ni Jose Fortich Ozamis sa iyang probinsiya?
  - A. nakakuha og maayong trabaho
  - B. nakahatag og ayuda sa ilang probinsiya
  - C. nakatukod og monumento
  - D. nakiggiyera sa mga Hapones
- 81. Kinsa ang batang Boy Scout nga nahimong bayani sa edad nga trese (13)?
  - A. Apolinar Velez
  - B. Apolinario Ravidas
  - C. Aris Canoy Espinosa
  - D. Jose Manuel Corrales Montalvan

- 82. Kinsa ang nangulo sa mga sundalong Pilipino sa pakiggiyera sa Macahambus Hill?
  - A. Apolinar Velez
  - B. Jose Fortich Ozamis
  - C. Jose Manuel Corrales Montalvan
  - D. Jose Velez Apolinar
- 83. Unsa ang kahulugan sa pulong bayani?
  - A. mga tawo nga nagpuyo sa usa ka probinsiya
  - B. mga tawo nga nangita og panginabuhian
  - C. mga tawo nga naila sa ilang mga maayong nabuhat
  - D. mga tawo nga nagpuyo duol sa bayan
- 84. Unsa nga paagi nga nagpakita nga naghatag og bili sa mga nahimo sa mga bayani?
  - A. pag-apil sa mga kalihukan o programa nga may kalambigitan sa paghinumdum sa ilang nahimo
    - B. paggama og balaod sa probinsiya
    - C. pagtanum og mga bulak sa ilang lugar
    - D. pagtudlo kun unsaon pag-atiman sa kinaiyahan

Ang Talagsaong Probinsiya sa Rehiyon

Adunay maisip nga usa ka talagsaon nga probinsya ang matag rehiyon. Usa kini ka talagsaon nga probinsya tungod sa mga mahinungdanong natampo sa mga bayani dinhi. Kauban usab niini nga mga katarungan mao ang makasaysayong panghitabo, gigikanan, matahum nga mga talan-awon, makasaysayanong lugar, monumento sa bayani, mga talagsaong produkto, pagsaulog, sining/arts nga may kalambigitan sa musika, sayaw, pagpipinta, pagdibuho, eskultura ug uban pa.

- 85. Kun moadto ka sa Sunken Cemetery sa Camiguin, sa unsang paagi maipakita nimo ang paghatag og bili niining lugara?
  - A. Pagbugal-bugal sa maong lugar
  - B. Pagbuhat og kagubot kun moadto sa maong lugar
  - C. Paglabay og basura bisan asa nga sulok sa lugar
  - D. Pagsunod sa mga pasidaan nga gi-post sa lugar

- 86. Ang matag probinsiya nga atong gipuy-an adunay kinaiya nga angay ipaila ug ipasigarbo sa uban. Hain nga paagi mapaila nimo sa ubang katawhan ang nindot nga kinaiya sa imong probinsiya nga gipuy-an?
  - A. Magbuhat ako og estorya ug tula bahin niini aron mabasa sa uban
  - B. Maghilom ako kay kapoy na og mo-estorya pa sa uban
  - C. Mas dayegon pa ang mga probinsiya sa ubang lugar
  - D. Tagdon nga ang mga tawo ang makadiskubre sa kaanindot niini
- 87. Unsa ang imong buhaton aron mahatagan og dakong bili ang atong probinsiya sa ubang lugar?
  - A. Ibaliwala ang mga nagpuyo sa atong probinsiya
  - B. Ipasigarbo ang atong probinsiya
  - C. Molantaw lamang sa mga kalihukan sa probinsiya
  - D. Pasagdahan ang kinaiyahan sa atong probinsiya
- 88. Abunda ang Misamis Occidental sa produkto sama sa suman ug broas. Unsa man ang angay nimong buhaton aron molambo ang maong produkto?
  - A. Ibaligya sa taas nga presyo ang mga produkto
  - B. Ibaliwala lamang ang nahimong produkto sa probinsiya
  - C. Itago sa bodega ang mga produkto sa probinsiya
  - D. Suportahan ang atong produkto pinaagi sa paggamit o pagpalit niini
- 89. Unsa nga pulong ang may susama nga kahulugan sa "paghatag og bili" sa kaugalingong probinsiya o rehiyon?
  - A. pagbaliwala
  - B. pagpakabana
  - C. pagpasipala
  - D. pagkamatarong
- 90. Unsang paagi mapaila nimo ang imong kaugalingong probinsiya?
  - A. pag-adto sa mga kalasangan uban sa higala
  - B. pagsulat og istorya bahin niini
  - C. pagsuroy-suroy sa mga lugar nga maanindot
  - D. pagtanum og mga bulak sa probinsiya